

Előfizetési díj.

Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva

Egész évre	15 frt.
Félévre	8 „
Negyedévre	4 „
Egy óra helyben	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

megjelenik mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállás:

Főtér 4-ik szám háva a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

AZ ÉRTÉKESB CÍKKEK DIJAZTATNAK.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak:

Hatszor hasábozott gármond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknel külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Hécsben : Oppellik Alajos (Wolzeile 22.) Haenstein et Vogler (Wallischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapesten : Haenstein és Vogler hirdetés közz. irodája.

Nyitléri cikkek

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”

politikai és közgazdasági napilap

1875. második félévére

A „Kelet” előfizetési ára:

Félévre	8 frt
Negyedévre	4 „
Egy óra	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

A megrendelések legcélszerűbben postai utalvánnyal alólírt könyvkereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

Stein János

„Kelet” kiadója.

Kolozsvár, 1875. aug. 23.

(B—n.) A mint közeledik az országgyűlés megnyitásának pillanata, mind nevedekben van azon kíváncsiság, melylyel a ministerium reform-javaslatait minden felőlről várják, s ez természetes, mert az emberek legnagyobb része már ma belátja, hogy intézményeink legnagyobb részének gyökeres reformokra van szükségök.

Azonban épen azért, mert sokaknak reményök tul van csigázva, vigyáznunk kell, nehogy a nemzet többsége ennél fogva türelmetlenné s idegessé váljon, mert az idegesség a leghasznavehetőbb embereket tette már igen gyakran hasznavehetetlenekké s nem egyszer sodort egész nemzetet a túllágók árjába.

Mi tudjuk, hogy vidékenként, sőt mondhatni egyénenként eltérök a nézetek az iránt, hogy intézményeink melyikét kelljen legelőbb reformálnunk, mert hiszen minden vidék és egyes, azon bajtérzi leginkább, mely legközelebből érinti, s mindenekelőtt azt szeretné orvosoltatni.

Ámde egyszerre csak egy tárgyat le-

het elintézni s így a többi látszólag legalább egy időre háttérbe szorul, de csak látszólag, mer’ a mint a reform-kérdések egyike vagy másika meg van oldva, a helyett egy másik kerül napirendre, míg valamennyi el lesz intézve. Ellenben ha igen soká foglalkozunk egyik vagy másik kérdés sürgösségének megállapításával, föl-ni lehet, hogy nagyon sok drága idő fog elpazaroltatni, míg a reformok érdemleges tárgyalásához foghatnánk.

Vannak, kik azt állítják, hogy a ministerium már is készt volna javaslataival s majd nem lesz ideje a nemzetnek azokkal kellő időben megismerkedni s a javaslatok el lesznek vonva a közvélemény itélészéke elől.

Ettől bizonyára nem tarthat senki a ki számot vet azzal, hogy országgyűlésünk idejét ezen évben legnagyobb részben a költségvetés tárgyalása fogja igénybe venni, s ez alatt lesz elegendő idő arra, hogy az előterjesztendő reformokra vonatkozólag ki-ki szabadon elmondja nézeteit s mi részünkről károsabbnak tartottuk volna, ha a ministerium, csak azért, hogy szabadelvű nevének látszólag megfeleljen, nyakra-főre nyújtotta volna be reform javaslatait a nélkül, hogy azokat kellően megfontolni és részleteiben kidolgozni ideje lett volna, mert kétséget nem szenved ugyan, miszerint ha egy javaslatot kezünkbe veszünk, legelőbb is azt fontoljuk meg, ha valjon az abba foglalt elvek a mi elveinkkel megegyeznek-e, de e mellett nem csekély horderővel bír az is, hogyan vannak a javaslat egyes szakaszai összeállítva és formulázva s már gyakran megtörtént, hogy helyes alapokon nyugvó törvények váltak hasznavehetlenné homályos és könnyen félremagyarázható szerkezetök miatt.

Mi részünkről az eddig történtek után legkevésbé sem aggodunk azon, hogy a ministerium mulasztásai miatt szenvedjenek késedelmet a reformok, de igen istartunk attól, hogy a költségvetés tárgyalása fog ujból tulságosan sok időt igénybe venni s ez fog utjában állani a reformoknak, holott ettől valami üdvös eredményt senki sem vár.

Ezért azt óhajtánók, hogy képviselőink a költségvetés feletti vita alkalmával lehetőleg gazdálkodjanak az idővel, mérsékeljék beszései vágyokat s befolyások, te-

hetségök érvényesítését reserválják a reform-kérdések idején, a mikor tág tér nyílik mindnyájoknak bebizonyítani, mennyiben állnak azon magaslaton, melyen egy honatynak állania kell.

Ma már még a szélső jobb ellenzék organumai sem emlegetik oly gyakran, mintha a szabadelvű pártnak és ministeriumnak mai napig sem volna programmja, a mint látszik kezdik sejtetni, sőt bevallani is, hogy a ministeri reformjavaslatok az önkormányzatra lesznek alapítva. Ezt a szélső jobb ellenzék természetesen el nem fogadhatja, ellenben a nagy többség ezen alapot elfogadta s ha ily szempontból veszi bírálat alá majd a maga idejében az egyes javaslatokat, nem félhet attól sem, hogy a létesítendő reformok nem lesznek egyöntetiek.

Ismételjük, hogy a képviselő uraknak nézetünk szerint hivatások nem az lesz, hogy egyik vagy másik reform-kérdés sürgössége feletti hosszadalmas elméleti vitákkal töltsék az időt, hanem az, hogy igyekezzenek mennél többet a reform-kérdések közül megoldani és pedig alaposan és egyöntetűen, mert csak is kormányzatunk minden ágai egyöntetű átalakításától várhatjuk az óhajtott sikert.

— Az országgyűlés megnyitása

iránt a hírlapokban megjelent téves tudósítások — mint a P. N.-nak írják — odaigazítandók ki, hogy a képviselőház rendszabályai 1-ső szakasza szerint a képviselők, a megjelölésre törvény által engedett napok harmadikán, jelenleg tehát augusztus 30-án délelőtt 10 órakor az országház termeiben összegyűl-vén, a korelnök által az országgyűlés megnyitására helyéről, idejéről és rendjéről értesítetnek, és ha ő kir. apostoli Felsége az ünne-pélyes megnyitást augusztus 31-ére kitűzni méltóztatnék, akkor ezen királyi ülés után azonnal megtartatnék a második országos ülés, melyben kihirdetné a királyi trónbeszéd, ez a főrendekhez küldetnék át. A september 1-én reggel 10 órakor tartandó ülésben a meg-jelent képviselők választási jegyzőkönyveiket a korelnök által kijelölendő korjegyzőknek személyesen kézbesítik, a korelnök pedig a választások érvényességé ellen beadott kérvényeket a háznak bemutatja, melyeknek átvétele végett a korelnök mindjárt az első ülés után délután

Második kötet.

I.

A bemutatás. — Az ebéd. — A kereskedelmi tanácsosnál tett reggeli látogatás következményei.

A tágas, díszesen burorított, ugynevezett kék szalonban, melynek ajtaja csak ünnepélyes alkalmakkor nyílt meg a látogatók előtt, ült a tanácsosné Rózával, mindkettő himzással foglakozva. Az előbbi kényelmesen hátradülve egy pamlag szegletébe, a másik kis kerekszéken foglalva helyet az ablaknál.

A tanácsos ur is ott volt már s egész elfoglaltan vidorsággal gyönyörködött egy szép papagály bosszantásában, mely mesziről kapott a felényújtott cukorkarab után.

E békés családi jelenet nem rég folyt eképpen, midőn Larson erős kézzel feltárta a nagy kétfelé nyíló ajtót s alig ejté ki ajkain „Garben nagykereskedő”, midőn a vára-várt és rettegett vendég át is lépte már a küszöböt.

Szikár, halovány uri ember volt ez, a rendesnél jóval magasabb termettel. Meglehetősen szép arczát ritka világos színű haj árnyalá be, mely gondosan volt redőktől borozdált homlokára fésülve, s apró sötétkék szemé jóssággal vegyült komolyságot fejezték ki. De ajkai körül volt egy vonás, mely erőt és határozottságot fejezett ki: e vonás akkor sem tűnt el, ha ajkai mosolyra nyíltak, vagy ha eltűnni is látszék egy percze, ugy találta az ember, hogy a mosoly csak futólag vonult annak felületén át.

De azért nem nézett ki feszes, unalmas irodamolynak, hanem finom komoly világfinak. Divatosan s gazdagon volt öltözve.

Fesztelen kellemes meghajlással köszönté a hölgyeket s nyújtott kezét a kereskedelmi tanácsosnak, ki a legelőzékenyebb udvariassággal sietett a nagyrabecsült vendég elé s szívé-

két óráig az elnöki szobában tartózkodni fog. Az illető kérvényezők azonban figyelmeztetnek, hogy a házszabályok 81. §. szerint a kérvények el sem fogadhatók, ha az ezer forint előleges lefizetése a ház pénztárnokának nyugtája által be nem bizonyittatik. A többi kül-kellékeknek hiánya felett a bíráló bizottság határoz. — A lefolyt országgyűlés megnyitása alkalmával, a választási jegyzőkönyvek átvétele után ugyanazon nap délután 5 órakor tartott országos ülésben, a korjegyzők által be-tűsor szerint elkészített képviselői lajstrom után eszközölt sorshuzás után a képviselők 9-osztályra osztatnak, melyek mindjárt másnap az akkori megbízó levelek megvizsgálásához fognak.

— A „K. Népe” ismét hírel:

Volt baloldali körökben szerinte azt beszélik, hogy Tisza Kálmán már a legközelebbi időben átvénné az elnökséget, és ez esetben Péchy Tamás öröklőné a belügyministeriumot míg a közlekedésügyi tárca a földmivelés- ipar és kereskedelmivel a jobboldali ellenzék régi eszméje szerint egyesítettétnék.

— Terebes közt, hol Andrassy gr.

közös külügyminiszter jelenleg tartózkodik, és Monaster herczegovinai város közt, hol osztrák-magyar consul székel, a „K. N.” értesülése szerint a távirda folyton működik.

— A képv. választások elleni kérvények.

Képviselőválasztások ellen eddig egyetlen egy kérvény sem érkezett a képviselőház irodájába. Az országgyűlés ülésszéke alatt történő választásokat illetőleg, a választástól számitandó harmincz nap alatt nyújtható be kérvény: új országgyűlés összeülte alkalmával csak addig, míg a ház alakultnak ki nem mondatik. Ez a jelen országgyűlésen szept. 3—4-dikén fog megtörténni, s a kérvények csak addig nyújthatók be a képviselőház irodájába, vagy a korelnökségnél.

— A horvát országgyűlés 23-án

nyitattott meg. A nagy számmal összegyűlt képviselők közül Baltics korelnök indítványára egy küldöttség választatik a bán meghívása czéljából, ki mint királyi biztos az országgyűlés megnyitásával bízott meg. Midőn Mazuránics - az osztályfőnök és kormánytanácsosok

lyes barátság hangján üdvözölte őt.

— Ime! itt bemutatom önnek nőmet és leányomat, kik régen vágytak már e szerencsére, megismerkedhetni Garben urral.

S ti pedig kedves nóm és leányom itt látjátok magatok előtt azon férfit, kiről már oly gyakran és oly nagy tisztelettel beszéltem előttek.

Reményljük nem fogja viszszautasítani, hogy hosszszasabb ideig mulasson körünkben.

A tanácsosné, férjének e különös bemutató beszéde után, csak egyre hajtogatta magát. Róza is mélyen meghajtá szép fejcsékéjét, de a bámulat miatt csaknem földreejté minden varrásokközött, midőn így hallá atyját beszélni; mert a mennyire vissza birt emlékezni, e kérdéses nagyrabecsült egyén nevét nem igen hallá még említetni, kivéve midőn egy alkalommal valami só- és gabona-üzletről volt szó. Ugy látszott a rendkívüli barátságos fogadtatás által s komoly vizsgatekintetét végig jártatá a jelenlevőkön, aztán udvarias meghajlással foglalta el a házigazda által kijelölt széket.

A tanácsosné azonnal az utazás nehézségeiről s a roz utakról kezdett kérdéseket tenni, de mivel az idegen nem valami részletes feleletet adott ezekre, jobbnak látta más tárgyra vinni át a beszélgetést.

— Mennyi ideig lesz még szerencsénk Garben nagy kereskedő urat városunkban tisztelhetni?

A dániai vendég a tanácsosra pillantott s aztán udvarias hangon felel:

— Ha a kereskedelmi tanácsos urnak nem lesz ellenére, még ma el lehetne intézni ügyünket. Holnap, azon esetben, ha ezt végrehajjtuk, szeretném folytatni útamat Stokholm felé.

kisérétében megjelent, viharos zsióikkal üdvözöltetett. Ezután felolvása a királyi leiratot, mely a mult országgyűlés működéséről igen dicsőreleg emlékszik meg s egyuttal a közös magyar országgyűlésre küldendő képviselők megválasztását, azok részvétét a delegatio tagjainak megválasztásában, közreműködését a horvátországi vasutak és, ha a viszonyok megengedik, a fumei kérdés megoldásában az országgyűlés kebeléből választandó küldöttség által, végül a határvívidék bekebelezését rendeli el. A királyi leirat felolvasása több ízben zsióik által szakítottott félbe. A leirat felolvasása után az országgyűlés tagjai misére mentek. A mise után osztályokba soroztatván a képviselők, átadtak a választási jegyzőkönyvek s ezzel az ülés véget ért.

Magyar lapok szemléje.

Az „Egyetértés és M.-Ujság”-ban Orbán Balázs folytatja megkezdett cikksorozatát. Szerinte a rablók nyugtalanításához, az időviszontagságainak csapásaihoz, az addéxecutiokhoz még hozzájárul az igazságszolgáltatás gyarlósága, s a közigazgatás ázsiai állapota, mely egy a bezirkerekkel való frigyosulás miatt erőkeiseiben megrendült s kasztia fejlődött hivatalnokkar önkényének s szabadonez hatalmaskodásának dobja oda a honpolgárok védtelen tömegét. Hogy a közösgüyes korszak őt minő közigazgatáshoz juttatta azt Udvarhelyszék bizottmányi gyűléséből itéli meg. E gyűlés főbb momentumait szerinte a járási dultók visszaélései, képeztek, kik, bünteleneznek találtattak, mert az ellenzéki bizottság tagok közönyösségből s anyagi okok miatt kevesen jelennek meg, a havasaliakat pedig a főispáni ebédek s napdíjfizetések vonzeróval behozzák, ezek aztán hatra-vakra megszávazzák a legképtelenebb dolgokat. Így jött létre, ugyan azon évben, midőn Romában a családokozhatlanságot decretálták, Udvarhelyszéken a hivatalnokok vétkezhetségségnek dogmája. Így történhetik, hogy 50 felmerült vád esetében még soha hivatalnok hibásnak nem találtatott, s a dultóknak hatalmukban van, kikre haragusznak, lánczra fűzetni, hitelezőiket üldözni, elzáratni, magokat ajándékozatni, sorozáskori a törvény kijátszásával üzérkedni, pofozódni, verni és botoztatni, szóval mindent tenni, mit szeszélyük vagy vad természetük dictál. Nem csodálkozik tehát, hogy ily szabad kéz mellett

Wieden tanácsos haragos pillantást lövelt nejjére, mely eléggé meggyőző őt arról, hogy ügyetlenséget követett el s míg rettegve gondolkodott valamely jó ötletről, melylyel ki-mentse hibáját, az alatt a tanácsos nyugodt s előre jól betanult hangon így szólt:

— Arról, ha Garben urnak is ugy tet-szik, majd ebéd után négy szem közt értekezhetünk.

A biztosság, melylyel e szavakat kiejté Widen tanácsos és az az észrevehető büszke nehezelt hang a felett, hogy ily tárgyat a nők előtt hoz szóra vendége, minden erősítgetés s bizonyítgatásnál jobban meggyőzők őt arról, hogy a szívében feltámadt gyanu, csak a fülebe jutott rozsarakut híreknek volt következménye; mert e biztosság, e fesztelen modor, e büszke magatartás nem lehet sajátja oly embernek, ki tudja, hogy pár óra mulva elsodorja az örvény. Ellenkezőleg a tanácsos egész arczkifejezése nemes haragot fejezett ki, a bizalmatlanság leghalványabb csillámanak nyilvánításakor, a midőn Garben a vagyonról való számadásra czélzott.

Gondolva, hogy tán meg is sérté e családot, mely oly szívesen fogadta őt házánál, a nagy sietséggel, melylyel előhozta ittlétének főokát, azért szívélyes hangon, mi balzsamként hatott a kereskedő elborult kedélyére, így szólt:

— Akár ma délután, akár holnap reggel elvégezhetjük ügyeinket, a mikor önnek tetszeni fog. Eléggé jól érzem itt magamat arra, hogy ne siettessek nagyon olynemű foglakozást, melylyel mi Merkur utódjai ugy is eléggé el vagyunk halmozva.

(Folyt. köv.)

A „KELET” TÁRCZÁJA.

Az

ÖREG UR VÉDENCZEI.

REGÉNY

két kötetben.

Írta:

Flygare Carlén Emilia.

Első kötet.

XII.

Az idegen. — A tanácsosné zavara. —

Ajánlatok, tervek stb.

(Folytatás.)

— Kedves Widen — szólt reszkető hangon s komoly fejcsóválás közben a tanácsosné — te engem egészen megijesztesz. Nem épen oly rozsz, mondhatni ép oly becületben járó tett volna-e ez mint bámi egyéb?

— Jaj kedvesem, te ahoz nem értesz — vágott neje szavába a nagykereskedő — bízid csak rém; ez nagyon mindennapi dolog a mai világban. Egy ideig beszélnek róla az emberek s aztán feledékenységbé megy s az ember csak oly becületes marad aztán is, csak tudja ügyesen elintézni dolgait s tudjon szerencsésen menekülni gonosz körülményei közül.

— Az önként értetük azonban — tette hozzá, látva, hogy nejtét nem nagyon nyugtatják meg e felhozott érvek — hogy ha vendégünk oly figyelmet tanusít Róza iránt, melyből reményt merithetünk a dolgot más uton intézni el, az volna a legjobb, mert miután

az erdélyi részekből csak is két függetlenség-párti képviselő lett megválasztva.

A „Nemzeti Hírlap” a kormány két kötelességét sorolja elő. Az egyik, hogy a közigazgatási szervezetre s területi beosztásra vonatkozó terveit mielőbb előterjessze. A másik, hogy azzal kapcsolatban a törvényszékek szervezetében még szükséges amputatiót egy csapással és mielőbb hajtsa végre. Ő legalább pénzügyi szempontokból sem lett volna hajlandó olyatán barbar eljárásra, mely nagyon hasonlít a kutya farkának darabonként való levágásához. Inkább lett volna az idén vagy 100,000 forinttal több deficit, ha ugyan ruganyra a 20 törvényszéknél elért megtakarítás; de a jövő január 1-ével szűnt volna meg egyszerre valamennyi halálra ítélt törvényszék. De ha már a kormány más utat választott, ohajtja, hogy azon lehető gyorsasággal és határozottsággal járjon el, és mielőbb vessen végett ama cronikussá váló s alapos vagy alapatlan remények által csak táplált igazgatásnak, mely az ország erejét napról-napra emészti.

A „Pesti Napló” szerint két nagy nemzeti ünnep tartatott a napokban. Az egyik a teutoburgi erdőségek bérczein s ezt ülé a német nemzet. A másik Magyarország egész területén s ezt ülé a magyar nemzet. A német megtisztelő Hermann emléké; a magyar megtisztelő szent királynak emléké. A szászok is összegyűltek Köhölombban s testvéri üdvözléseket küldtek a nagy német nép képviselőinek, kik a Hermann-emlék leleplezésére összegyűltek. Saját országuk, saját nemzetük s a nemzetnek nagy ünnepe előttük semmi. Szent Istvánról hallani sem akarnak, az ő szentjüket Hermann s az ő testvéreik azok, kik Hermann tisztelőre összegyűlnek. De nem akar „szász kérdést” csinálni. A kérdés nem egyéb, mint a közigazgatás és igazságszolgáltatás rendezésének kérdése. Ehez szükséges néhány királyföldi törvényszék és városi törvényhatóság megszüntetése s egészséges területi szabályozás. Azután a szász atyafiak panaszkodjanak a teutoburgi fenyegetések. Végezni kell ez urakkal lehető röviden és mindenekelőtt. Nem úgy, hogy az ő szenvédeleik és perfidiajok megérdemlené, hanem úgy, hogy a közigazgatás és igazságszolgáltatás egyetemes állami érdekei megkövetelik. Eddig a szász atyafi volt az édes gyermek s magyar és oláh a mostoha gyermek. Ha vasut, törvényszék kellett, ha kiváltás, javadalom kellett: ott volt a szász. Ha védelmezni kellett az országot: ott volt a magyar és széky. Szabadság, egyenlőség testvériség. A szabadság már megvan, az egyenlőséget meg kell teremteni. Csakis a Királyföldön hiányzik még. Majd akkor megérjük a szász atyafiak esze a testvériségre is.

A vadászati s fényűzési adótörvény végrehajtása.

A pénzügyminiszter a vadászat és vadászatra használható fegyverek megadóztatásáról szóló 1875. XXI. t. cz. II. fejezetének, továbbá a eselédartásért, tekeasztalokért, játékhelyiségért, kocsai és lótarthatásért fizetendő adóról szóló u. a. évi XXVI. t. cz. végrehajtása körül

Vogt Károly,

a hasznos és kártekon, a rosszul ismert és rágalmozott állatokról.

Fordította:

Lakatos József.

(Folytatás.)

A néphit el is itél mindent, a mi csak csak szállong és éjjel s a legnagyobb utálattal, sőt gyűlölettel viseltetik a sötétben élők iránt. Ezért oly nehéz velők megértetni s elfogadtatni, hogy mint legjobb barátainknak is, kik sötétben lappangó elleneink üldözése s pusztítására vállalkoznak, ha cédhoz akarunk jutni, sötétben s nem pedig fényes nappal kell tervök végrehajtásán dogozniok, úgy az éji rovarok s kártekon emlősök ritkítói is éjszaka és nem napvilág juthatnak kijelöljeik nyomába.

A mi égaljunk rovarvevőit a szárnyas (bőr) egér, sün, ciczkány és vakond képviselik. Egy tekintet, melyet ezen állatok bármelyikének nyitott szájába vetünk, elég arra, hogy tökéletesen meggyőződjünk arról, miszerint mindegyikük husevő, és pedig annyira husevő, hogy a kutya vagy macska, melyeket a rendszer ki-válogat husevőknek mond, e tekintetben korántsem ütik meg aránylag a mértéket az előbbiekkel szemben. Álkapezjük mindkettője rakva van élere hegyesített ágakkal; törhöz hasonló fogor mezedez a szemfogak helyén s tovább a zápfogak színvonala fölött hegyesre fent csont-gulák és élesen metező fűrés alakú ketős fogorok emelkednek, melyek a finom angol tollkéstől igen kevésben különböznek. Szóval az egész kiállítás arra mutat, hogy eme fogakkal a legkeményebb burku rovarokat is, mint pld. a bogarak, a legnagyobb könnyűséggel kaphatják el és szakgathatják szét. Az ily jellegek nem csalhatnak; mert mint a híres francia nyencz Brillat-Savarin mondhatta, hogy: „Mondd meg nekem mit eszel és én

felmerült némely kételyek eloszlátása czéljából f. é. augusztus 8-án 1417 sz. a. a következő közreideletet bocsátotta ki: „A vadászatnak és vadászatra használható fegyvereknek megadóztatásáról szóló 1875. XXI. törvényezik II. fejezete 21. §-a értelmében a fegyvereknek már országsszerte megindított összeírása alkalmával hiteles forrásból nyert értesülés szerint számos löfegyvertulajdonosok azon szín és ürügy alatt kívánják löfegyvereiket az összeírás alól elvonni, hogy ők vagy családjuk tagjai a birtokukban lévő löfegyvereket vadászatra használni nem szokták s azokat csak személyes vagy megbízottas czéljából tartják.

Gyakrabban fordul elő azon eset is, hogy löfegyvertulajdonosok a törvény 23. §-ra hivatkozva azon kijelentéssel vesznek adómentességet és adóhivatali bizonyítványt igénybe, hogy a birtokukban lévő gyakran egészen új, sőt legújabbkori szerkezettel bíró és félreismerhetlenül vadászati czélokra készült löfegyvert csak mint emléket vagy családi ereklyét őrzik, és azt vadászatra használni nem fogják. Továbbá: eseléd, kocsai és lótarthatásért fizetendő adóról szóló 1875. XXVI. t. cz. 24. és 25. §-ai értelmében az illető adókötelesek, vagy megbi-zottjaik által beadott bevallási ívekben tapasztaltatott, hogy gazdasággal foglalkozó tulajdonosok a törvény 16. §-a szerint az 1-ső osztályba tartozó és ruganyra alkalmazott kocsiak számára, ha csak két ilyen hintó vagy kocsival bírnak, a törvény 15. §-nak g) pontjára hivatkozva adómentességet követelnek, sőt ezen adómentességnek kocsiak és lovak után oly tulajdonosok is igénybe veszik, kik földkirtokukat haszonbérbe adván, tényleg gazdasággal nem foglalkoznak.

Semmiképen meg nem engedhetem, hogy a törvény világos és határozott értelmű szavai önkényesen félremagyaráztassanak, s eképen a törvény czélzatában és eredményében az államkincstár jogosan várható bevételeinek szándékos csökkenése által kijátszassék vagy meghis-uitassék. Ennélfogva kijelentem:

1. Miután az 1875. XXI. törvényezik (20. §) általában a vadászatra használható löfegyvereknek (minden puskának) adó alá vonatását rendeli, a törvényben megszabott adó fizetésének kötelezettsége egyáltalában nem tétethetik függővé azon körülménytől: vajjon a löfegyver tulajdonosa vagy hozzátartozói használják-e azt tényleg vagy nem vadászatra, hanem köteles a tulajdonos a löfegyver minősége szerinti adót megfizetni, mihielyest a birtokában lévő bármint más, például személyes vagy vagyonbiztonsági czélból tartott löfegyver oly minőségű, hogy a tetszés szerint vadászatra is használható. Ezen általános szabály alól csupán a törvény 23. és 24 §-ban tüztesen elősorolt löfegyverek és ezek tulajdonosai képeznek kivételt.

2. A törvény 23 §-ban adómenteseknek nyilvánított, emlék vagy családi ereklyéképen tartott, löfegyverek alatt általában csak oly löfegyverek értendők, melyek a közönségesen vadászatra használt löfegyverektől elütő szerkezettel vagy oly ismertető jelekkel bírnak, melyek azoknak régebbi korból származását vagy legalább a rendes vadászfegyvereknél magasabb becsét és értékét elegendőkép tanúsítják s me-

lyekre nézve a tulajdonos képes azt, ha kívánatlik — hitelesen is beigazolni, hogy a birtokában lévő ily löfegyvert nem maga vásárolta, hanem bizonyos alkalomból valamely nyilvános intézettől, egylettől, vagy bármint más emléktől kapta, avagy már családjában örökölte.

A tulajdonosnak oly egyszerű bejelentése, hogy a birtokában lévő löfegyver emlék vagy ereklye és azon kijelentés, hogy ő azt vadászatra használni nem fogja, az adómentességi bizonyítvány igénybevételére elegendő alapot nem szolgáltat, hanem köteles a tulajdonos — az 1875. XXVI. t. cz. és a XXI. t. cz. II. fejezetének végrehajtásá iránt kiadott utasítás 16. §. szerint — írásban teendő bejelentésében az emlék vagy családi ereklyéképen tartott löfegyver birtoklásának eredetét is röviden, de az igazsághoz hiven megjelölni s egyuttal a löfegyvert is a végtel felmutatni, hogy annak különösebb ismertető jelei az adómentességi bizonyítványban megjelöltesse.

Általában az emlék és ereklye czimén érvényesíteni kívánt adómentességi igények — minthogy épen itt; ha a felek egyszerű kijelentése minden körülmények közt elegendőnek tekintetnek, a visszaélésekre és a törvény rendeltetének kijátszására felelték tág tér fogva nyitvatni, — esetről esetre szigorúan megbi-rálandók és az illető felek oda utasítandók, hogy az e czimen igénybe vett adómentesség alapos és törvényes voltát hiteles okmányokkal, jelesül az illető közigazgatási vagy legalább „köz-ségi” hatóság bizonyítványával igazolják.

3. Gazdasággal foglalkozó tulajdonosok a gazdaság körül rendszeren használni szokott köz-séges járműveken kívül csak oly szerkezetű és készülőkö kocsiak számára igényelhetnek adómentességet, melyek rendes szokás szerinta gazdaság körül is használhatnák, de nem vehetik azt igénybe oly hintók és kocsiak után is, melyek költségesebb és rendszeren zárt szerkezetüknek fogva nem bírnak azon rendelkezéssel is, hogy egyéb használáson kívül a mező- vagy erdőgazdaság feletti felügyelés czéljából folytonosan használtassanak. Ezen értelmezés azonban semmiképen nem zárja ki azt, hogy a gazdasági teendők körüli használatra rendelt kocsi ruganyra alkalmazott szerkezettel bírnak, minélfogva a fentebbi megkülönböztetés szem előtt tartásával az adómentesség oly kocsiak után is engedélyezhető, melyek a törvény 16. §-a szerint az első osztályba, t. i. az ott megjelölt fokozatokhoz képest 30, 25, 20, 15 és 10 forint adóttól alá tartozóknak. Végre a gazdasággal foglalkozó tulajdonosok közé sorozhatók azon földbirtokok, kik összes birtokaikat haszonbérbeadván átadják, mert ezek tényleg gazdasággal nem foglalkozván, ha kocsiakat és lovakat tartanak, ezeket bizonyosan más és nem gazdasági czélokra használják.

A hercegovinai lázadás.

A „Schles. Zeit.”-nak a felkelés színlelyére kiküldött levelezője írja a Hercegovinából aug. 15-éről: E hó 13-án egy nagy csata történt Trebinje közelében, melyről azonban közlebbi adataim még nincsenek. Folytonosan ér-

re k. Mit nem tettek ezen ártatlan röpkeő állatokkal, melyeket már Mózes tisztátalan és átkozott ragadozóknak nevezett törvényeiben, s szárnyaikat a görögök Harpyiaiknak, a keresztények pedig az ördögnek kölcsönözték! Még most is általános iszony és rettegés szállja meg a társaságokat, hova egy ily szegény állat vetődik; pedig ha nézzük, talán csak a gyertyacsillama csalta oda, melynek világánál egy forró nyári nap őséjén kiűnn a szabadban vacsorálnak! A babonásoknál már a közellet is ily állatnak roz jelenek vétetik s a hölgyek bátrabbjai avval mentik ijedelmöket, hogy a szárnyasgegek könnyen hajakba tévedhetnek, persze méltán lehet attól félni, ha ott rovarok találhatók!

Az igaz, hogy ezen éji röpkeők se nem szépek, se nem szeretetreméltók. A csupasz, barna, vékony szárnyhártyák, melyek, mint a tafota az esernyő pálczáin úgy vannak kifeszítve a megnyújtott ujjak közt; a hátsó lábak utálatos karmai; a test egérfakó színe; a kopasz csüngők, melyekkel az orr és fülek gyakran a legkülönbözőbb módra el vannak rutitva; a titokszéri surranás és bizonyos czélnélküli röpkeő bokrok és fák körül; az éjszakai ből zajtalan megjelenés és ugyan ilyenlét eltűnés; sőt még az éles sívó kiáltás is, melyet a hang magassága miatt nem minden fül hallgat meg szívesen — nem igen hivatvák arra, hogy az állatot előtűnk igen nagyon megkedveltessek.

Ezen repülő emlősökből vidékünkön nagyon sok fajjal birunk, mely mindegyik külön saját élet- és repülés-móddal rendelkezik. Némely, mint az orbótok, mely a hideg iránt nagyon érzékeny, csak késő tavasszal jön elő s míg a napot szívesen tölti romokban vagy barlangokban esténként tikasztó száraz-időben csendesen és alatt reptél; más, mint a nagy fül-nyes (V. plecotus), fák, erdeket és bokro-

kezek ide montenegrói önkényesek s egy szerbiai csapatot is láttam, melyet Hrazmanovics belgrádi milliomos toborzott. E csapat a Drinán átkelve Priepolejéből Niksicbe indult. A mai triesti gőzzel is érkeztek önkényesek. Nevezetes mozzanatként fölemlithetem, hogy a keleti kikötőben Ausztria megengedi a török hadcsapatok partraszállítását.

A Ragusából Kleken át Mutkovicba vezető ut az osztrákok és a passarovitzi békekötésben világosan ki van fejezve, hogy Klekben török csapatokat csak Ausztriának határozottan kifejezett engedélye folytán szabad partra szállítani. Ausztria nem engedte meg partraszállításukat Gravosánál, ahonnan csak két órányira van Grebinje. A dalmátiai kormány talán attól tartott, hogy a határközségek harcba keveredtek volna a török csapatokkal osztrák területen.

Dalmátiában a törökök elleni ellenszenv s diih oly mértékben mutatkozik, hogy a török lakosok az utcákon s nyilvános helyeken már nem is jelenhetnek meg. Ez ellenszenv annál könnyebben érthető, mert a hercegovinaiak és az osztrák-szlávok ugyanazon szokásokkal bírnak, ugyanazon érzülettel viseltetnek a törökök ellen s a Hercegovina s Dalmátia közti határtáronval nem volt képes e népekből a nemzetiségi s érdeközösség tudatát kiirtani.

Figyelemre méltó mozzanat az is, hogy a rom. katolikusok is részt vesznek a lázadásban. Ezek már századok óta nagy kiváltságokban részesülnek, 1463-ban II Mahmud szultán szabad vallágyakorlatot biztosított nekik egy menedéklelélben. A katolikusok ez okból mostanig nem vettek részt egy mozgalomban sem. A görög-keletiek mindenkor „szerbek”-nek s ennek következtében lázadókna tekintették, kiket a törökök minden módon elnyomni igyekeztek. A török nyomás alatt szenvedő nép egyik lázadást a másik után jelenetelte s így nem csoda, ha Hercegovinának e századbeli története annyi véres tettet tud felmutatni.

E lázadások végre azt eredményezték, hogy a török kormány, legalább papiron, kimondta a vallások egyenjogúsultságát, mi azt eredményezte, hogy a katolikusok kiváltságos helyzete megszűnt és a zaptiék (török csendőrök) csak úgy nyuzták a katolikus lakosokat mint a többieket. Így keletkezhetett a lázadás ép a katolikus népességek Dobarskopoljében és a Naranta völgyében, és a görögkeletiek nemkérték sokáig magukat a részvételre. Csakis a két eddig egymással ellenséges viszonyban élt felekezet egyetértésének tulajdonítható, hogy a lázadás oly nagy mérvet öltött és nem egyhamar lesz fékezhető. Van azonban még egy bizonyos ellentét a kath. és a görög-keleti hercegovinaiak között. Amazok Ausztriához kívánczoknak, utóbbiak pedig Montenegrohoz vagy Szerbiához.

Ljuboratic (a nevesinjei parancsnok) e napokban Cetinjében volt és vele ment mintegy 300 önkéntes. — Ausztria folytonosan ujjabb hadcsapatokkal látja el határait. A dragalji erdés egy cattaroi zászlóaljja erősbítettett és a Budunában és Ragusában állomásozó csapatoknak utasítás adatott a semlegesség fen-tartására.

A lázadók érdekes adatokra tettek szert

kat szeret; a szakállas denevér (Bartfledermaus) inkább a vizek felett lebegő rovarokra vadász, míg a közönséges szárnyasgeger, mely úgy hasonlít a levegőt mint a fecske, az ugynevezett szállongás denevérrrel (Spekmaus) az emberi lakokat, különösen a meleg kéményeket választják lakhelyül. Ezekről az utóbbiakról még úgy látszik, mintha némely kedvező helyre távolról is összegyűlnének, hogy ott hátulsó karmaikon csomónként föl lefelé függve aludgák át téliálmukat.

Évek előtt Lucens kastélyában Morges mellett egyik rég nem használt szobának kandelójában tüzet gerjesztettek. A tűz nem akart égni, a kéményében hiányzó légbuzam miatt a szárazforgács és ágakból élesztett láng a füsttel együtt kicsapott a szobába. A kéményben különös nyivakolás és csodálatos zugás hallatszott; a tűz közé néhány félig égett denevér hullott, mások pedig ijedten repkedtek körül a szobában, kiűnn azonban végre egy való-ságos denevérfelleg emelkedett ki a kéményből, melyek a hidegben szorongva repkedtek ide-tova, hogy magoknak ismét valamely menedéket keressenek s oly számokban voltak, hogy úgy tetszett mintha a jámbor Waadt kánton összes denevérei a lucensi kéményben találkat adtak volna s úgy maradtak ott téli álomra. Csupán azon okból, hogy legkedvencebb tartozkodás helyül mindig a kéményeket választja, a közönséges denevér szalonna-evőnek nevezetett s avval rágalmoztatik, mintha a paraszt szalon-náját, kolbászat a füstől leenné! Telben, midőn a szalonna és sós hus a füstre vannak akasztva, ugyanott csüng a téli álomban megdermedt denevér is békésen mellettök s nem érez sem éhet sem szomjat. Az éles horog alakú hátulsó karmaival megkapaszzkodik a kémény valamely kiálló szögében s szárnyaikat tág bőrköpenyével egész testét beburkolja, mozdulatlanul

a ragusai török konsul levelének lefoglalása által. Egy csapata a lázadóknak a hegyesorosok, egy másik pedig a Klekbeli Mosejevitsbe vezető út őrzésére lett kiendelve. A lázadók táborában még nem hanyatott a lelkesedés, sőt új remény merítették az e hó 9-iki salatiz és az e hó 8-iki nevesinjei csatából, mely az ő javukra dőlt el. Ez utóbbi csata alkalmával egy török zászlóalj fegyverletételre kényszerített. Elvették hátultöltő fegyvereiket s futni engedték őket. — A sebesültek gyógyításá- val és a sebek bekötözésével cseh orvosnövendé-keket és szerb orvosokat bíztak meg.

BELFÖLD.

Déva, 1875. aug. 23.

(Ünnepélyek. Kegyetlen rablógyilkosok. Rablók.)

Ő Felsőge születésnapja a várostól kitelhető diszszal volt megünnepelem. Előestélyén önkényes kivilágítás és fáklýásmenet volt. Dél-előttjén minden hivatal személyzete megjelent a főispánnál, kifejezni a polgári hódolatot, azután a főispán vezetésre alatt testületileg jelentek meg az összes hivatalnokok egymásután a rom. katolicus, görögkeleti és ev. reformatus templomokban tartott alkalmi isteni tisztelteken.

Szt. István napján is jelen volt a legtöbb hivatalos testület a rom. kath. templomban tartott istenitiszteleten.

Tegnap pedig, 22-én társadalmi ünnepély, zászlóajt szentelvéen föl az itteni tűzoltó-egylet. Számos tűzoltó vendég érkezett Adaról, Enyedről, Szászvárosról, Tordáról, Petrosényből és Gyula-Fejérvárról. A város és vidék lakossága teljes érdekeltséggel vett részt. A zászló igen szép mű; díszes szalagját a zászlánya Barcsay Lászlóné ajándékozta. A felszentelést a romai kath. esperes végezte.

A gör. kel. és ev. ref. esperesek is fel voltak kérve, meg is jelentek; de közreműködésük nem tudni miért elmaradt.

A tűzoltók gyakorlati igen szépen sikerültek. Dálben közebb volt s este látogatott bá- fejerte be az élnk napot.

Tegnapelőtt folyt le a végtárgyalása azon gyilkosoknak, a kik februárban megöltek egy erdőszt Hunyadtól nem messze.

Runki oláh emberek, nőlen ifjak; a hajmeresztő gyilkosságot rablási czélból, hosszas előkészület után hárman hajtották végre az erdőben.

Tudták, hogy az erdőszt magával szokt hordani pénzét, miután egyszer otthon kirabol-tatott.

Egy előtők tudva lévő utazása alkalmával az erdőszt eleibe mentek s miig egyik három közül örül állott, a másikatól lottal é fejsejével hosszas küzdés után hajtotta végre a gyilkosságot. Mikor már annyira össze volt marcangolva a szegény áldozat, hogy má tovább nem küzdhetett, arra kérte gyilkosok hogy engedjék imádkozni. Azok megengedték imája elvégeztével hidegvérrel leütötték, pénzét elvették.

Az erdőszt izmos ember volt, de fegyver nem bitorozott magával, miután egy alkalom-

megdermedve várja a tavasz melegítő napjait mely egyszerűen táplálékát — a rovarokat — is életre kelti.

Ilyenkor kiszállva természet adta börtönéből, táplálék után lát és közönséges denevér léteire korántsem rontja meg gyomrát, ha egyet len vacsorára egész tucet kihíztat cserébogara költ el, hasonlóképe a fülnyes sem engedi magát torkossággal vádolni, midőn estelijére 60 vagy 70 szobalegyet nyeltes el. Hagyjuk az nyugodtan tenyészni és tenni őket, mert valóban, még a fogságban sem vesznek magokból élő rovarnál egyebet, legfennebb egy kis teje s azért ki szobáját a legyeketől tisztá akarja tartani, legokosabbantesz, h éjjel szobájában denevért és nappa veresbogyet tart.

A szabadban fíradhatatlan és telhetetlen étvágyunk a denevérek, melyek a cserebogara és dögészek pusztításával foglalkoznak és kél lehetlen üldözni mindazon pillangóknak, melyek nekünk, mint szövényeczők (Rombyces, Spinner), mérészek (Geometrae, Spanner), ilonczok (totrices, Wicler) és molyok (tinea Motten) oly érzékeny károkat okoznak.

A gyűrűs pohók (Gastropacha, neustria, Ringelspinner, Obst-Glücke), a törökön (acidalia, Obstspanner), melyeknek hernyói muszokszor tönkretették legzazdagabb gyümölcs tés méseinket is, ezen ártatlan állatokkal kedven falatait képezik. Azért, ha a denevéreket él hagyjuk és ápoljuk, bátran álmodozhatunk legzamatossab almákról és körtékről, mely kertjeinkben kilátásba helyeztettek, mert apo-jaink, mintegy irántunk hiálából őrt állanak tés méseink felett és elleneit természetes ösztönnél fogva fíradhatatlanul pusztítják.

(Folytatása következik.)

nal, önvédelemből történt lövés miatt sokáig volt vizsgálattal zaklatva.

A gyilkosok falu határán túl nem igen árt, iskolázatlan oláhok. Kannibáli természetük annyira ismeretes volt, hogy helyt a faluban is a ki bosszút akart állani, ezeket bérelte fel.

Említettünk volt egy alkalommal, hogy Hátszegen Bernád Miklós ügyvéd Wertheim szekrényét elrabolták s a szekrényt kiürítve az erdőben találtatott meg.

Azt meg egy mácsói, hasonlólag tudatlan oláhokból álló rablócsapat hajtotta végre. Vétlenül felföldözttét, most be vannak fogva. R. I.

63-ik közlemény az árvaházra történt adakozásokról.

Alapító 100 frttal.

Dr. Patakiné ivén: Horovics Samu né összeg 100 frt.

Részvényesek 2 frt évidíjjal 1875-ben léptek be:

Dr. Pataki Dánielné ivén: Tompa Károlyné 1 részvény.

Özv. Sárosi Elekné ivén: Krasofski. 1 részvény, Steiger József 1 részvény, Somodi István 1 részvény, Hirschfeld Györgyné 1 részvény.

Bán Istvánné ivén: Majorszki János 1 részvény.

Köcsi Károlyné ivén: Gyulai László 1 részvény.

Összesen 7 részvény, évi összeg 14 frt.

A jándékok.

Sabulik Lajos 2 frt, Ladányi 5 frt, összesen 7 frt.

A jándékok a fűszereléshez.

Bányai Sámuelné 1 kosár egrest télire. Kalivoda Józsefné 2 versen 2 kosár egrest. Br. Bornemisza Ignác né egy nagy kosár cseresnyét és két versen 11 darab görögdiányt. Pataki Istvánné egy kosár barackot, körvét. Özv. Sárosi Elekné 5 veder jó ezetet.

A gyermekek vizsgálja alkalmával

Br. Bornemisza Ignác né 24 nagy kalácsot. Haller Rezsőné egy bornyusult és 21 nagy kalácsot. Özv. dr. Szabó Józsefné 1 tál iróstészát, 1 tál almás bélest.

Fogadják a nemes szívű adakozók az „ár-vák” nevében hálás köszönetünket.

Kolozsvárt, Aug. 17-ikén, 1875.

Br. Bornemisza Ignác né, elnök.

Szász Domokos né, titkár.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, aug. 25. 1875.

— **Deák Ferencz** egészsége az utóbbi napokban örvendős fordulatot vett, s a határozott gyógyulást biztosító jelenségek is naponkint fejlődnek. Szelleme és kedélye utolag a régi élénkségi, étvágya kitűnő. Minden arra mutat, hogy — az egész ország öröme — meszire elhárult az ok, mely az ünnepeit fértut arra a kijelentésre birta volt, hogy képviselői mandatumát leteszi. Ellenkezőleg: alapos a vélemény, hogy már nemsokára fölemelheti szavát a nyilvánosság előtt is, a közügyek javára.

— **A királynéknak** Sassetotban történt állítólagos megsértéséről elterjedt hírt a francia lapok teljesen alaptalannak nyilvánítják. Egyedül a „Figaro” mondja, hogy a királyné és kísérete lovagolás közben burgonyaföldet át választván rövidebb utat, a tulajdonos megfogta a királyné lovának kantárát, s az ut miatt tiltakozva, visszafordította.

— **Színházunk** téli szakára, — mint halljuk — nagyban folynak a szerződési alkudozások. A társulat számos fiatal taggal fog szaporodni s a dráma igen szépen lesz képviselve; az opera jövője attól függ, hogy sikerül-e az igazgatóságnak alkalmas tenoristát találni; eddigi fáradozásai e tekintetben még nem vezettek célhoz. A dráma számára megindított alkudozásokból eddig csak Eibenschütz Mari és Ditrói Mór szerződése tekinthető bizonyosnak. Örömmel jegyezzük fel végül, hogy Kovács Gyula elszereződése a budapesti nemzeti színházhoz mindeddig még nem tekinthető bevégezett ténynek.

— **A kolozsvári** önkéntes tűzoltóegylet paraocsnoksága tegnap tartott ülésében megállapította a tűzszolgálati s a rendfenntartók szolgálati szabályzatát, melyek kinyomtatva az egyleti tagok közt annak idejében ki fognak osztatni. Elhatározta továbbá, hogy szeptember hó 5-én, az egylet három évi fenállásának emlékére diszgyakorlatot tart, melyet aztán egy társas vacsora fog követni. Végre egy háromtagú bizottság nevezetett ki a főparancsnok elnöke alatt, melynek teendője lesz a városi polgármester urat megkérni, hogy a városi bizottság által engedélyezett fizetési tűzoltók teljes számban való beállítását mielőbb eszközölje. Ez utóbbit mi is a legmelegebben pártoljuk, mert meg vagyunk győződve, hogy ha a fizetéses tűzoltók a már engedélyezett számban beállítatnak, az önkéntesek éjjeli szolgálata feleslegessé válik, miáltal nem csak a tagok száma fog tetemesen szaporodni, s a terhes valóban alkalmatlan szolgálat megszüntül, hanem a tagok is a teher apadtával nagyobb örömmel fognak a gyakorlatokra megjelenni s így a tagok szaporodtával s azok alapos kiképzésével az egylet lehető rövid idő alatt életre kél. Mi, hogy úgy legyen, öszintén kívánjuk.

— **Krasznai Mihály** tehetséges színészünknek, szombaton lesz jutalomjátéka, mely alkalommal a „Színházi képtelenségek” című énekes bohózat fog adatni. A főbb szerepek Neszedva Anna, D. Boér Emma, Lotsárekné, Zajonghy, Marcell, Kassai, Szentgyörgyi, Vidor, Mátrai, Krasznai, tehát színházunk legjobb erői által lesznek képviselve. Ajánljuk az előadást a közönség pártfogására.

— **Csapó Sándor** elhunyt polgártársunk özvegyét ismét sulyos csapás érte: 3 éves kis fia ugyanis az éjjel megszünt élni.

— **A munkaképtelenné** vált nyomdászok javára a színházban hétfő „Dózsa György” fog adatni. Reméljük, Kolozsvár közönsége, mely minden nemes czélt a legnagyobb lelkesedéssel mozdit mindég elő, a köznevelődés elagott munkásai számára is örömmel hoz adozatot.

— **Bodorfi Henrik** utolsó napjairól írja a „Nagyvárad”, hogy ott utolszor a f. é. június hó 24-én lépett fel, s jó humorral énekelte lord Kockburn-t „Fra Diavolo”-ban. Aztán betegeskedni kezdett, míg végre májaja mindig veszélyesebb tüneteket okozott. Jó kedve hatheti betegeskedése alatt soha sem hagyta el. Utolsó óráit énekelve töltötte, és „Zampá”-ból egy románcot énekelve halt, elhaló hangon — így ment át az örökéletbe, e hó 22-én reggeli 6 órakor. Ime pár sorban életrajza: Született Pesten 1824-ben. Mint 11 éves gyermek Bécsben a Szent István-templom énekkarában volt alkalmazva. 14—16 éves koráig Pesten a régi német színházban első hegedűt játszott a zenekarban; 18—20 éves koráig kardalok és segédzsinész volt ugyancsak Pesten. 1847-ben Feleki társulatához állt mint első basszista, se társulattal 1849-ig a vidéken működött. 1849—1851-ig a nemzeti színháznál, 1851—1854-ig ismét a vidéken működött. Tulajdonképeni művészi pályája 1854-ben kezdődött, midőn is a bécsi cs. kir. operaház, az akkori „Kärnthner-Theater” színházhoz szerződött, mint 2-od baritonistát. Bécsben két évig maradt. 1858-ban kezdte meg szereplését Németországban, Hollandiában; (hol az amsterdami színház z. rendes tagja volt) rövid ideig Lembergben is működött. Külföldi szereplése 7 évig tartott. Ekkor jött vissza (1863-ban) Pestre a nemzeti színházhoz előrendű bariton-nak s ott 10 évet töltött. 1873-ban Nagyváradra, 1874-ben Kolozsvárra és 1875-ben ismét Nagyváradra szerződött, hol meg is halt. Temetése tegnap, kedden, aug. 24-én d. u. 4 órakor lesz. A színtársulat jelentése így hangzik: A nagyváradai színtársulat összes személyzete bánatos szívvel tudatja, szeretett pályatársának, kitűnő dal-művészek s a kedves barátok Bodorfi Henriknek, a nagyváradai dal-színtársulat tagjának, életének 51-ik évében, 6 heti sulyos szenvedés után történt gyászok kimutató. Az elhunyt-nak földi maradványai f. hó. 24-én, délután 3 órakor fognak Apolló utcza, 20-ik szám alatti háztól a ref. egyház szertartása szerint a váradolási sírkertben örök nyugalomra tétetni. Mely végzettségre az elhunytak barátai, ismerősei és tisztelői ezennel meghívotnak. Nagyvárad, 1875. augusztus 22. Áldás emlékére!

— **Vilmos császár** a budapesti vizkárosultak javára 1000 forintot ajándékozott.

— **Valami „Meta”** nevű „phrenológ” asszonyosság ámitja a népet a Biásini szállodában. Csodálkozunk a rendőrségen, miért nyújt kezét az efféle dologkerülő jósnőnek, hogy ámitással s a nép butításával keressék kenyerüket. Számos példát bizonyítja, hogy e kőbörök békés családok nyugalmát zavarták fel s egyes emberek egész életére gyakoroltak irányadó befolyást. Szó nélkül veszélyesebb tehát a polgárokra nézve s mint ilyenek mesterségükben egyszerűen megakadályozandók.

— **N-Szebenben** egy nőegylet alakult, melynek elnöke Teutsch Vilmosné választott meg.

— **Román Miron** g. keleti érsek s metropolita szombaton N.Váradra érkezett. Vasárnap a különböző egyházi és világi hatóságok tisztelegtek nála. Hétfőn Aradra utazott.

— **Az erdélyi szászok s a Hermann-ünnepély.** A Hermann-emlék leleplezési ünnepélye alkalmával külföldről számos üdvözlő távirat érkezett. Köztük találjuk a következőket is: Köhalom (Erdély.) A szász föld minden vidékéről Köhalomban ünnepi czélókból összegyűjt erdélyi németek a legszívélyesebb testvéri üdvözlöt küldik a nagy német nép képviselőinek, kik a Hermann-emlék leleplezésére összegyűltek. — Goo s tanár.

— **Értesítés.** A dévai m. kir. állami reálitanodánál a jövő 1875.6 tanév f. é. október hó 1-jén áll be; a mikor a IV. osztály is megnyitattik s egyszersmind az előkészítő osztály is életbe lép. A szülők részéről teendő megkeresésekre magán uton szives készséggel ad további értesítést az igazgatóság.

— **A Duret-Laporte**-féle nőnevelőben szeptember 1-jével kezdődnek meg az előadások. A beiratásokat, valamint a bennlakásra felvétel módzatai felől értesítéseket eszközölni lehet naponkint az intézet helyiségében (Szentgyörgy-utca 11.)

— **A décsi** polgári fiú és felső leány népiskolában az 1875/6 tanévre folyó évi szeptember hó 1-én kezdetnek meg a beiratások s mindkét tanintézetben az iskolai évtényleges megnyitása ugyanazon hó 6-án lesz, a mikor a polgári iskola III-dik osztálya is meg fog nyitni. Deesen, 1875. aug. 19. Diószegi Lajos, igazg. tanító.

— **Neorolog.** Özv. Elekes István né, született Gajzágó József, élte 33-ik, özvegységének 3-ik évében, nyolcz havi szenvedés után folyó hó 23-án reggeli 8 órakor Kolozsvárt megszünt élni. A nagy veszteséget maga valóságában még most felfogni nem képes kiskorú árvák: Veronika, Victor, Bálint, Teréz és József — sirva állják körül ravatalt a gondos jó anyának.

— **A hivatalnokok száma** Magyarországon tesz összesen 24801-et. Ebbe bele vannak számítva az udvari hivatalnokok, külföldön levő követek, consulok, idegen hatalmasságok itt tartozkodó követi és meghatalmazottjai. Ellenben ki vannak hagyva a papok, tanárok, magántársulatok és vállalatok hivatalnokai, tisztok és a katonai hivatalnokok (orvosok, bírák stb.) Kuriozunként azt is megemlíthetjük, hogy e 24801 közt 172 Horvát, 82 Kis, 228 Nagy, 198 Kovács, 131 Szabó és 75 Tóth van.

— **A Balaton** — mint a „Veszprém” írja: — pontos utánszámítás s megfigyelés szerint május hó végétől kezdve nem kevesebb mint 1³/₄ lábnyit apad.

— **A hercegovinaiaknak megmentőjük támadt!** Valami D. H. nevű lipcsei fénymágyáros egész Európába röpiet küldött szét, melyben meghívja az egész kereszténységet, hogy keljenek a hercegovinaiak védelmére a törökök ellen. Célja nem kevesebb, mint a török járom alól felszabadított keresztény népeket föderatív államházi egyesíteni. D. H. szerint magától értendő, hogy az új állam a régi Törökország adósságait nem tartozik elvállalni.

— **Szomorú statisztikai adatok.** A P. N. következő sorokat vette: „A Budapesti közlöny” hirdetési része már jó idő óta rendszeren három, négy ívből állott, nagyobb részt árverési és igény-bejelentési hirdetményeket tartalmazván. A tegnapi, vasárnapi számban nem kevesebb mint 6 hirdetési ív van csatolva, és ezek közül 4 teljes íven nem több mint 169, olvasd százsz hatvan kilencz hivatalos árverési hirdetettik. Január 1-től Julius végig Budapestben eladott házak és telkek után több mint két millió betáblázott jóke elveszett. 20, 30, 40, 50000 frt capitalissal birt egyének tőkeiket az utolsó fillérig elvesztvén, fakukra menekülnek. Minden ötvenedik foglalás, 1000 fto ingók eladatnak 120 frton, 70000 frtra becsült ingatlan értékek 14—7 stb. 20.000 frtért. Egy volt képviselő 140.000 frtra tartott birtokát odaadta 60.000 frtért, mert árverésen tán 40000 frtnál többet nehezen kapott volna. Ez is a választások áldozata, mert most megfordított világban élünk, ezéltt nagy ritkán jutott valaki 35—40 évkor előbb e kintüntetéshez — ma, sok 24 éves ember azt hiszi, hogy pályáját másképp nem is kezdheti, s aztán három évig tartó üres glória után, jön 40 évig tartó nyomorúság. Urak! irjatok irány-cikkeket! és óvjátok a népet. Tanítsátok az illetőket, hogy a ki jóállóját cserben hagyja, az a legarabáló ember. Nálunk 100 tönkrejuttatásból 50 a jóállókra esik. A fődös a bukásra titkon készül és ellátja magát apró pénzzel, a jóállót a szerencsétlenség rögtön éri és végképen elvesz.

— **A magyarországi** rendeletek tárának 1875-iki folyamából Vodianer F. kiadásában az első és második füzet megjelent. Ára egy füzetnek 50 kr.

— **Carlista pénzverde.** Don Carlos Onate-ban pénzverdet állítottat. Az arany, ezüst- és réz pénzekre Carlos mellképe veretik ily fölirattal: „Carlos VII. Dei gratia Hispaniorum Rex. 1875.” — A tulsó oldal Spanyolország czimerét tünteti fel Hercules oszlopával, melyek „Plus ultra” szavakkal lesznek jelezve. A körirat ez oldalon így hangzik: „Dios Patria Rey.”

— **IX. Pius pápa** tudvalevőleg elhatározta, hogy a csalatkozhatlansági dogma elfogadásának emlékére a Janiculus-hegyen nagy-szerű emlékoszlopot állíttat. A „Diritto” értesülése szerint az oszlop elkészült, s fölállítása már legközelebb remélhető.

— **Méhek harcza lovakkal.** Göll-niczbányán legközelebb különös eset történt. Méhesétől nem mesze ép akkor állott meg egy három lovas szekér, midőn egy köpű rajzani kezdett. A méhek a lovakra ütköztek oly nagy mennyiségben, hogy ezeknek csak egyike szabadult meg a kellemetlen vendégektől áztal, hogy a hámot elszakítva, a földön hempergett, a másik két ló azonban a csipések következtében néhány óra múlva kiadta párját.

— **A nátha gyógyszere.** Kevés van e terhes s sokaknál formaszorú betegség-gel fájuló kellemetlenségtől megkímélve. A „Gyógyászati” ez általános elterjedt baj elhárítására s kigyógyítására külföldi tekintélyek nyomán egy igen egyszerű szert ajánl. Azt írja ugyanis: a carbolsav és a szalmiákszesz, mint tudva van, már előnyös hatású szert képeznek, főlegcsipés, különösen szunyog és légy-csipés ellen még akkor is, ha azzal dögszerű anyag oltatott volna a testbe, mely esetben a folyadékból néhány csepp dörszöndő be a megcsipett helyen. Majd ilyen egyszerű a kérdéses vegyület alkalmazása a nátha ellen is, a mennyiben az itt, mint belélegzési vagy szag-lási szerül szolgál s ekép gőzeit a huruttal megtámadott nyákhartyákba is bebocsátja. Rendelvénye ez: Rp. Acidi carbonici 5,0 Liq. Ammon. caust. 6,0 (pd. spec. 9,960) Aqua destill. 10,0 Spirit. vini rectific. 15,0. — Mint ebből láthatni, az egész keverék a carbolsav és ammoniac két főalkatrészén kívül még borszeszből s destillált vízből áll, az előadott árnyokban. — Ezek összevegyittvén, asbesttel, vagy gyapottal főlít töltött, tágnyaku üvegbe, vagy pohárba töltendő, melyet parafa-, vagy a mi még jobb, üveg dugasszal szorosan el kell zárni: az asbest vagy a gyapott itt oly czélra szolgál, hogy a folyadékot szivacs módjára likacsba szívja s ekép a gyors elpárolgást megakadályozza. Használatnál a körülményekhez képest elegendő a gőzt közvetlenül az üveg-csőből az orron keresztül beszívni s így az üveg száját egyszerűen az orr alá tartani. Azonban sokkal czélszerűbben járunk el, ha a szorból néhány cseppet három-négy hajtásos itató-vagy szűrőpapírra öntve, ezt tenyerünkön, szemünket lezárva oly módon tartjuk szájunk és orrunk elé, hogy a gőz ezen a két uton szívassék be. Első pillanatra az orronban ez állati előidézett érzés, mint ezt a carbol-sav és szalmiákszesz főalkatrésztől várni lehet, kellemetlenül csipős, s heves hurutoknál a fájdalomig fokozódhatik. — A náthában szenvedők azonban ezt könnyen megszokják s elviselik, még kis gyermek is. Az eredményhez azonban szükséges, hogy a szer a nátha, vagy hurut kezdetével azonnal alkalmaztassék, minthogy annak használata később a baj előhaladt állapotában csekélyebb hatású. Az eddig szerzett tapasztalatok szerint azonban több mint valószínű, hogy a szernek hosszabb ideig való folytonos alkalmazása az oly gyakori és terhes ugynevezett rökönnyödött nátha ellen is előnyösen hat, s sok esetben teljes gyógyulást idéz elő. A szer főjelentősége azonban elvitázzhatlanul abban áll, hogy közönséges nátha könnyű és gyors elhárítása által, a sulyos és meggyökeresedett idült hurutok, s azzal együtt az oly gyakran ezekből eredő mélyebb bajok is kevesbűnének. Az általánosságban a nátha a nagy közönség előtt mint igen csekély, s sokaknál, épen mint jövedő tisztító baj tekintetik. Azonban a nátha mindig kicsin, de nagy mértékben terhes betegség. Ha a hurutos gyuladás a légcsőbe, vagy le a tüdőbe hatol, a nátha azonnal mutatja veszélyes voltát, s bekövetkeznek a légcsőhurutok, vagy tüdőgyuladások gyakran a veszélyes gümö-vagy tüdő- és légcsőszűkület is maguk után vonva. Ezze szemben nátha-gyógyszerünk egyszerűségét, s könnyű alkalmazását tekintve s hogy azt minden házban használandó, mint szagoló üveget mindennemű hássalátára tartani lehet, csak azt kívánhatjuk, hogy az említett bajban csakugyan „általános gyógyszerre” legyen.

CSARNOK.

Aesopi meséi.

Bálint Gyulától.

Harmadik könyv.

III.

Az állatok dögvész idején.

Veszedelmet küldött, — mely rohammal törtet, Föl az alvilág, hogy pusztítsa a földet; Iszonyos dühével kezd is öldökölni S Plutó birodalmát rövid napbetölti: Az volt, a mit dögvész név alatt ismernek, S messzetájon dulta a nagy állat-serget. Sok test esett már a vész áldozatán, Mig a többi tompa ernyedésben ámul. Semmi kedv. Ijedten szalad Ámor innen, Szomorúságtól van leveretve minden. Ily szörnyű csapást az oroszán se bírva, Az állat-világot közgyűlésre hívja, És látván azoknak megjött nem kis seregét, Szót emel: „Sokszor a hatalmas istenség Egyetlenegy gonosz bűnének miatta A tömegnek minden részét lakoltatja;

Mostan tehát legyen kiki, úgy kívánom, Ön szoros bírja és magába szálljon, Megvizsgálva, ha tán fődz fel oly tettet, Mely boszuját vonta ránk az isteneknek, Aztán az áldozat oltására lépjen, Hogy a sok ártatlant megváltsa eképen. Magamról sem mondom, hogy volnék ártatlan, Juhot, bárányt, ökröt s borjut sokat faltam; Sőt gyakran magát az őrt sem kíméltem meg: Ezeket s más gonosz tetteit éltemnek Töredelmességgel megvalloom s megbántam, Legyen irgalommal a jó ég irántam.

A hizelgő róka erre szólni kezdett, Hogy tisztára mossa a nagy fejedelmet: „Nem követél, ugymond, el te semmi vétet, Mert hogy néha-néha enyhült úri ébed, Juhot, ökröt s egyéb barmokat fölhalva, Bűnül azt fölírni neked ki akarja? Ostoba állatok tartásáért tiszteletnek, Hogy a te gyomrodra érdemesítettetek. S hogy pár paraszt kimult a fölség körmén, Följogosította rá a haditörvény, Mert az ellenségnek, mely fegyverrel támad, Hasonlag fegyverrel kiki ellenállhat.” Köztetszéd fogadta e jeles beszédet. Bűnvallomásával a tigris se késétt; Hasonlóképpen tett a farkas s a medve És a többi gyilkos, előállva rendre. Nem is hiányoztak ott az ékes szájak, Kik a feketéből fehéret csináltak. Hátra a többek közt még csak a számár van, Ki jóhiszeműen kezd kutatni magában, S ki alig lel némi említésre méltót, De töredelmesen végre is eképp szól: „Igen homályosan jut csak még eszembe, Hogy egykor, nem tudom minő utra kelve — Egy áldozár réjtje szélén mentem éppen, Min jó s illatos fű volt, ha jól emlékszem, Tudtam, egy szálhoz sem szabad nyulnom abban, S magam tartóztatni én meg is akartam, De csöbös alkalom s nagy éhem e mellett, És valamely gonosz szellem törbe ejtett, Hogy az édes fűből harapjak sebtében Egyet-kettőt. — Ime, ez az én nagy vétkem!” Al szól s im minden jelenlévő állat Szörnyű ordítással ellene fültámad: „Veszzen el a számár! — bög mindnyájuk torka — A főbűnös, ki a közveszélyt okozta. Az áldozár fűvét megenni — mily véték! Szentségtörés, a mely mindennél sötétebb! Az ég haragjától ezért vagyunk sujtva, Mely boszútüzével csapott le fajunkra; De halálával a gonosztevő állat Engesztelője lesz az ég haragjának.” A zord király e zord ítéletet hallva, Minden illetődés nélkül helybenhagyja, S parancsot ad, hogy a számár élő testét A farkasnak mindjárt áldozatul vessék.

Kis hibából könnyen csinálnak nagy vétet S pusztul a szegény, ha kívánja föbb érde.

IV.

A mézárós és a majom.

A mézárószékben a többi czombok mellett, Egy majom is függött, melyre szemet vettek: „Szeretném tudni, — szól egy kíváncsi lélek: Mily ize lehet e különlegességné?” Felel a mézárós, ki tréfához értett: „Megítélheted a förl az egészséget.”

Hogy tréfásan kell ezt s nem komolyan venni. Azt észével könnyen belátja mindenki; Mert nincs-e a rosznak sokszor szép alakja, S a becsületesség rútképpel takarva!

Erdélyrészi piacok árjegyzéke.

— **Beszterce** piac árjai aug. 17-ről, 1875. (alsó-ausztr. mérő.) Tisztabuza 4 frt 40 kr, rozs 2 frt 40 kr, elegybuza 3 frt 20 kr, zab 1 frt 70 kr, széna 2 frt 50 kr, alomszalma 1 frt, — kr, zsupszalma 1 frt 90 kr, egy öl fa nem usztatott 6 frt 50 kr, marhahus 16 kr, konyhalisz 10 kr, borsó 32 kr, lencse 32 kr, paszuly 22 kr, köles 24 kr, burgonya 1 frt 75 kr, disznósír — frt 62 kr, hagyma 4 kr, fokhagyma 8 kr.

— **A n-enyedi** piac árjai aug. 19-én 1875. (alsó-ausztr. mérő.) Tisztabuza 4 frt — kr, elegybuza 3 frt — kr, rozs 2 frt 38 kr, zab 1 frt 88 kr, pityóka 2 forint — krajczár, kr. Egy font disznósír 54 kr. egy kupa borsó 16 kr. lencse 24 kr, paszuly 20 kr, Egy kupa kenyér liszt 11 kr. Egy 1 font marhahus 20. Egy máza széna 2 frt 50 kr. Egy öl tűzifa kemény 8 frt — kr. alomszalma 35 kr, zsupszalma 45 kr, köles 28 kr, hagyma 6 kr, fokhagyma 8 kr.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Agusztus 24-én 5% Metaliques 70— frt Kamat —. 5% Nemzeti kölcsön 7285 — frt. 1860-iki államkölcsön 111.70 Bankrésztvények 920. — Hitelezésrészvények 210. — London 111.80. frt. Ezüst 101.76 Cs. kir. arany 528¹/₂ —. Napoleon'd'or 893— 100 mark németérfék 54.95. —

Urbéri kötvények: Magyarországi 81.50 Temesvári 80.75 Erdélyi 79— Horvátország 84.—

Felelős szerkesztő: Békésy Károly.

Arlejtési hirdetmény.

Az élelmezési szükségletek biztosítása végett az 1875-dik év november 1-től az 1876-dik október 31-ig terjedő időre, folyó év augusztusban kelt alhaszonbérleti feltételek felett kibocsátott hirdetmény alapján bízottmányi alkudozás fog megtartatni, még pedig:

Décs és Retteg részére állandó kenyér, zab, széna, tűzifa, alom- és ágyszalma, olaj és petrolium felett 1875. szeptember 20-án a décsi osztály irodában délelőtti 10 órákor.

Homorod részére kenyér, zab, széna, tűzifa, alom- és ágyszalma, olaj és petrolium beszerzése végett 1875. szeptember 17-én a köhalomi város-tanács irodájában, délelőtti 10 órákor, 1875. szeptember 20-án a sepsi-szt.-györgyi osztály irodájában Sepsí-Szt.-György részére járandó kenyér, zab, széna, tűzifa, alom- és ágyszalma, olaj és petrolium felett délelőtti 10 órákor.

Sepsí-Szt.-György, 1875. augusztus-hó 15-én.

M. kir. állam mentelep parancsnokság.

3537. szám.

(361)

(3-3)

Hirdetmény.

A gyulafehérvári vasuti vendéglő

1875. évi november 1-ejétől s esetleg 1876. év január 1-ejétől bérbe adó. — Ajánlkozók felkérésnek az első erdélyi vasut üzlet-vezetéséhez Aradon (Szechenyitca 1 sz. 2-dik emelet) személyesen fordulni, a hol a szerződési feltételek betekintheők, közelebbi felvilágosítások nyerhetők s itt ajánlatok 1875. szeptember 20-ig átadhatók.

Aradon, 1875. aug. 19-kén.

Az első erdélyi vasut üzlet-vezetése.

(362)

(2-6)

Hirdetés.

Válalva volt utolsó tagosítási, erdő szabályozási mérnöki munkálatom Belső-Szolnok megyében Al-ör közszeg határának általam történt és végbevitt tagosítása által, — folyó-hó 13-kán kezdett és 16-kán bevégeztet törvényszéki eljárás útján — végre lévén hajtva, megromlott egészségi állapotom miatt, kéntelen vagyok 28 évi tagosító mérnöki munkálkodásom után, mint működő tagosító mérnök a vállalkozástól visszalépni; — azonban határok, vagy közbélyek felosztása felett, valamint más a mérnöki szakmához tartozó kérdések eldöntése érdekében törvényszéki meghívást, vagy kinevezést, hitelesítő minőséget, úgy szintén egyesek, vagy községek érdekeit képviselni megbízást elfogadok, mely alkalmakra 28 évi szerény munkálkodásom után szept. 20-án csekély tapasztalataimat érvényesítendő, megbízóimnak érdekében eljárni ígérem. Lakásom jelenben Belső-Szolnok megye, Décs 1875. augusztus 18-kán.

BALOG GYÖRGY, mérnök.

DEMJEN I.

m. kir. egyetemi könyvkereskedése

A hirdlapokban bárki által hirdett könyvet, képet és hangjegyet szintűgy helyben, mind vidékre gyorsan szállít.

A bel- és külföldi irodalom legújabb termékeit készen tartja, s bővebb megtekintés végett házhoz is küldi.

ZONGORA TÁR.

(354)

(4-6)

Eladó házak.

1. Kolozsvárt a főtéren a 11-dik számú ház.
2. A borjumlai hiddal szemben levő emeletes ház szőlővel együtt eladó, vagy kiadó.
3. A borjumlai hid-mellett levő telek, a hol az „Árva-ház” van, eladó, avagy kiadó.

Kiadó szállás és bolt

a volt hidkapu melletti sarok háznál, egy szép nagy szállás az emeletben, s alatt két bolti helyiség kiadó.

Értekezhetni a CZIRIÁK és STARK üzletében hiduteza 21. szám.

(364)

(1-1)

Csak egy pár napig!!

META asszony,

a hírneves fiatal jónő Egyiptomból Oroszországba tett utazása közben Kolozsváron átutazván, bárki látogatását egyedül reggeli 8 órától esti 8-ig, a „Biasini szálloda” első emeletén, 3-dik és 4-dik szám alatt, rövid itt léte alatt, elfogadja.

E hölgy adománynyal bír arra nézve, hogy bárkinek ügyei iránt felvilágosítást nyújt, melyek életében előfordultak; házasság-e s mily régen, van-e családja, s hány személyből áll, hány éves, hogy hívják, vajjon volt-e már házassági viszonyban stb. stb.

META asszony művészetét Egyiptomban szerzett hat évi tanulmányaira alapítja, s a csillagászati jegyből, mely alatt valaki született, megítélni képes az emberi harmadik személy segélye nélkül, mely utóbbi eset különben somnambuláknál fordul elő.

Minden kérdésre felelet nyújtatik.

Déli 12 órától 1-ig zárva.

BLAHÁNÉ

UJONAN RENDEZETT NÉPDAL GYŰJTEMÉNYE

„Falu roszszából.”

Épen most jelent meg és Stein János erd. muzeum-egyleti könyvkereskedésében Kolozsvárt kapható:

BLAHÁNÉ legkedveltebb dalai.

16 közkedvességű magyar népdal a Falu roszszából énekhangra zongora-kisérettel u. m.

1. Hej! Hortobágyi gulya járás	9. Szabad madár vagy te rózsám
2. Csak azt mondják....	10. Zápor eső hull a sötét....
3. Édes anyám rózsafa....	11. Vékony haja van a piros almának
4. Hej violám, violám....	12. Vesd rám szeliden....
5. Van nekem szeretőm	13. Az a kis lány selyem ágát....
6. Pusztá ez az egész vidék	14. Oda fen a felső réten....
7. Fogadásom tiltja szeretni	15. Én vagyok az....
8. Bodrog rize folyik	16. Szól a világ,

Ára 1 frt 50 kr.

Postán bérmentes megküldéssel
1 frt 60 kr.

Ugyan csak:

Stein János könyvkereskedésében
Kolozsvárt kaphatók:

FLAMARANDE.

Irta SAND GEORGE.

Ára a 2 kötetnek 2 frt.

EMIL vagy a nevelésről.

Irta Rousseau J. J.

Francziából fordította és magyarázó jegyzetekkel
ellátta Fűhrer Ignác.

Ára 2 frt 40 kr.

Előkelő világ.

Orosz beszély.

Gróf Sollohubtól. Ára 30 kr.

Malpeire kisasszony.

Franczia regény.

Irta REYBAUD HENRIETTE.

Fordította Ujkéri. Ára 80 kr.

Karácsoni ének prózában.

Levén voltakép egy karácsoni kísértetes beszély.

Irta Dickens Károly.

Angolból fordította Belényesi Gábor.

Ára 30 kr.

BUDAPESTI SZEMLE

a magy. t. akademia megbízásából szerkeszti

GYULAI PÁL.

16. szám. 1875 július — augusztus.

Ára 2 frt.

Az 1876 január 1-én

használatba jövő

mértékek és súlyok ábrái magyarázattal.

Ára csak 10 kr.

Postán küldve 15 kr. bérmentesen,
de a pénz előre beküldendő, leg-
célzszerűbb 3 darab 5 kros levél-
bélyegben.

„PURITAS.”

Haj-ifjító-tej.

A „Puritas” nem hajfesték, hanem tejemű folyadék, mely majdnem azon csodát s hatással bír, hogy őz hajakat meg-ifjít, az-az lassanként, még pedig legkésőbb tízennégy nap alatt ama szint visszahadja melylyel eredetileg bírt!

A „Puritas” nem tartalmaz festék anyagot. A haj tetészes szerint vízzel mosat-hatik, lehet fehérre átvont vánkoston aludni és gőzfürdőköt használni, a festékek nyomra sem vehető észre, mert a

„PURITAS” nem fest, hanem ifjít.

A használat

a világon a legegyszerűbb. A tej”-t a kézre öntetik, s addig dörzsöltetik vele a haj, míg kellően meg van nedvesítve, s ez mindennap egyszer ismételtetik. Ebből áll az egész. Ha a haj ismét visszanyerte eredeti természetes színét, mi rendszeren tíz tizenkét nap múlva történik, további fentartására elegendő a tejnek hetenkint 2—3-szor való használata, s úgy bajusz, pofa- és telesza-kál, valamint a leghezszebb női haj is meg-ifjithatnak.

Egy üveg „Puritas” Ára 2 frt. (pos-tai szétküldésnél 20 kral több) s készpénz-zel, vagy utánvétellel kapható Franz Ottó és társánál Bécs, Mariahilfer-strasse 38. szám.

RAKTÁRAK:

Kolozsvárt: Valentini Adolf gyógyszerész Redoute soron.
Ségesvárt: J. B. Teutsch.
Fogarás: J. P. Hermann gyógyszerész.
N.-Szeben: Gürtler Károly.

Ertesítés. A legkedveltebb illatszerek, szappánok s pipereasztali cikkek, bel- és külföldiek, főleg francia s angol különlegességek, mindig legnagyobb választékban s a legújanyo-sabbban kaphatók és készíttetés vagy után-vét mellett szereshetők meg.

(351)

(6-12)

Villámhárítók!

a legbiztosabbakat és legtar-tósabbakat, valamint torony-keresz-teket és lakatos-műveket évek óta leg-jutányosabban készít

Tagleicht Károly,

es. kir. udvari lakatos,
Leopoldstadt, Oermigasse 6 sz. a. BECSBEN

(186)

(19-20)

Eppen most jelent meg, magyar fordítás

a hírneves igen tanul ágos könyvnek:

Az önmegóvás,

tanácsadó minden korbéli fér-fiaknak, Laurentiusól, Boritákba le-pecsételve.

Számtalan-szor bebizonyult segély és orvoslása (23 éves ta-nácsadás-folytatán) a

Gyöngeségi

állapotoknak a finemző tagok-ban, idegesség bajokban sat. mint a rongáló önfertőzés és fajt. kórosan-gások következményének. — Minde-ny könyv-árusnál, jelesül Kókai Lajosnál, Károlytuzsában. Ára 2 frt 30 kr.

A könyv-és orvosi bizonyos utána-szóltól és majmolásokól e könyvem-nél, melyek a közönség elámtása tekin-tetéből még hirdeteményem az öszeren-telirészt is tejesnek. Azért a-gyfelj: mindenki arra, hogy könyv-eredeti 25 dik kiadását

Laurentiusól

kaphassa, mely egy 8-ad rét 208 lapos kötetet képez.

60 honctani ábrával

acélba metszve és a szerző névlyegé-vel van pecsételve.

Laurentius tanár.

(347)

SCHUK és SCHLICK

(3-*)

Budapesti hiteles és szabadalmazott méter-mérleg-gyár főraktára.

UJ ÜZLETNYITÁS.

Folly Mihály urtól az itteni piacon fennállott vas-kereskedését átvéve, azt a mai kívánalmaknak megteleelőleg, ujon szerveztem és azt — minden korszerű üzletágot felkarolva — tovább folytatandom; sem fáradságot, sem költséget nem ki-méltem arra nézve, hogy a t. cz. közönségnek bevásárlásai eszközlésénél oly előnyöket nyujthassak, minőket eddig a kolozs-vári piacon fel nem találhatott és mit csakis sok évi tapasztalataim és egyenesen összeköttetéseim tesznek lehetségessé.

Pontos és solid szolgálat, előnyös olcsó árak

a vezérelvek, melyek által a mélyen tisztelt közönség pártolását, bizalmát megnyerhetni remélem és részemre biztosítani igyekszem.

BOKROS ADÁM, főtér, báró Bánffy-ház.

A magyar királyi

vajda-hunyadi és kudsiri vasgyárak raktára.